

Διδαχί

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Δελφών & Μιαούλη | Τ.2310 828 989 | www.inmetamorfoseos.gr

ΕΤΟΣ 2^ο | 23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022 | Αρ. Φύλλου 96

Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Σχόλια στο Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Λου 8:27-39

Η ενότητα 8:22 - 9:6 του *Κατά Λουκᾶν Εὐαγγελίου* περιλαμβάνει τέσσερις αφηγήσεις θαυμάτων που καταδεικνύουν την εξουσία του Ιησού πάνω στις δυνάμεις της φύσης (8:22-25), πάνω στις αντίθετες δυνάμεις (8:26-39) και πάνω στην αρρώστια και στον θάνατο (8:40-56). Αυτήν ακριβώς την εξουσία παραχωρεί ο Χριστός στους μαθητές του πριν τους αποστείλει να κηρύξουν το ευαγγέλιο της Βασιλείας του Θεού (9:1-6).

Η δεύτερη από τις παραπάνω αφηγήσεις (Λου 8:27-39,) αποτελεί το ανάγνωσμα της 10^{ης} Κυριακής του Λουκά. Η περικοπή αναφέρεται στην επίσκεψη του Ιησού σε κάποια περιοχή της ανατολικής όχθης της λίμνης της Γαλιλαίας, όπου θεράπευσε έναν δαιμονισμένο. Το θαύμα αυτό περιγράφεται με μικρές διαφορές και από τα άλλα δύο “συνοπτικά” Ευαγγέλια, το *Κατά Ματθαῖον* και το *Κατά Μάρκον*. Σύμφωνα με την περιγραφή του Λουκά, ο Ιησούς και οι μαθητές του μετά από ένα περιπετειώδες ταξίδι στη λίμνη Γεννησαρέτ, αποβιβάζονται στην περιοχή των Γαδαρη-

νών, σε ένα παγανιστικό περιβάλλον, στα ανατολικά της λίμνης, όπου βρίσκονται διάσπαρτες οι πόλεις της Δεκάπολης. Εκεί βρίσκεται αντιμέτωπος με έναν δαιμονισμένο τον οποίο θεραπεύει.

Ο τρόπος με τον οποίο ο ευαγγελιστής Λουκάς εντάσσει τη συγκεκριμένη αφήγηση, αλλά και τις υπόλοιπες της ενότητας, μέσα στο Ευαγγέλιο του μαρτυρεί ότι ο στόχος του είναι διδακτικός. Το γεγονός της θεραπείας ενός ανθρώπου σε μια μη ιουδαϊκή περιοχή καταδεικνύει την καθολικότητα της δύναμης του Ιησού, η οποία δεν περιορίζεται από τα εθνικά, φυλετικά ή θρησκευτικά πλαίσια.

Ο Χριστός εξουσιάζει πάνω στο κακό με οποιαδήποτε μορφή και αν αυτό εμφανίζεται. Ανεξάρτητα από τις ερμηνευτικές δυσκολίες που παρουσιάζει η κατανόηση της ασθένειας του δαιμονισμένου, καθώς σύμφωνα με τις αντιλήψεις της εποχής πλήθος ασθενειών συνδεόταν με τη δράση δαιμονίων, η περιγραφή της κατάστασης του ανθρώπου με τον οποίο έρχεται αντιμέτωπος ο Χριστός συνοψίζει όλα τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας του κακού. Από τα πρώτα κεφάλαια της *Αγίας Γραφής*, όπου περιγράφεται η εμφάνιση του κακού στον κόσμο, αυτό εκδηλώνεται ως διάσπαση των σχέσεων ανάμεσα στον άνθρωπο και στον Θεό και στους ανθρώπους μεταξύ τους. Το ίδιο διασπαστικά λειτουργεί το κακό και στην παρούσα αφήγηση. Μόλις ο δαιμονισμένος συναντήθηκε με τον Ιησού “έβγαλε μια κραυγή, έπεσε στα πόδια του και του είπε με δυνατή φωνή: **“Τι δουλειά έχεις εσύ μ’ εμένα Ιησού, Γιέ του Ύψιστου Θεού; Σε παρακαλώ μη με βασανίσεις”**” (στχ 28), υπογραμμίζοντας έτσι την πλήρη διάσπαση της σχέσης του με τον Θεό. Αλλά και εσωτερικά εμφανίζεται ο δαιμονισμένος πλήρως διασπασμένος, καθώς φαίνεται να μη γνωρίζει πού τελειώνει η προσωπικότητά του και πού αρχίζει η κατοχή του από τους δαίμονες. Αδυνατεί να απαντήσει ακόμα και στην απλή ερώτηση σχετικά με το όνομά του και αναλαμβάνουν τα δαιμόνια να απαντήσουν για λογαριασμό του: “*Λεγεών*”. Η λέξη “*λεγεών*” δηλώνει (κατά την περίοδο της αυτοκρατορίας) μια στρατιωτική μονάδα 6000 περίπου ανδρών που αποτελεί τον στρατό κατοχής της περιοχής. Αυτοπροσδιοριζόμενοι οι δαίμονες με αυτό το όνομα επισημαίνουν με τον πιο παραστατικό τρόπο την πολυδιάσπαση αλλά και την ισχύ της κατοχής στο εσωτερικό του ανθρώπου. Ανάλογη διάσπαση επιφέρει το κακό και στις σχέσεις του ανθρώπου με την κοινωνία στην οποία ζει. Η κοινωνία τον φοβάται και

προσπαθεί να τον περιορίσει δένοντάς τον με αλυσίδες. Εκείνος όμως κατορθώνει να απαλλαγεί από τα δεσμά του, αλλά η απελευθέρωσή του αυτή ισοδυναμεί με απόλυτη μοναξιά, καθώς αναγκάζεται να ζει στα μνήματα. Αντίθετα, όταν ο Χριστός τον απελευθερώνει από την κυριαρχία του κακού, αυτός έχει πλέον τη δυνατότητα να βρίσκεται μαζί με άλλα πρόσωπα αλλά και να αυτοπεριορίζεται.

Οι λέξεις που χρησιμοποιεί στην προκειμένη περίπτωση ο ευαγγελιστής είναι χαρακτηριστικές. Προκειμένου να περιγράψει την κατάσταση του δαιμονισμένου χρησιμοποιεί όρους αντιπαράθεσης, κατοχής, εξουσιαστικής επιβολής (τον είχε στην εξουσία του, τον έδεναν με αλυσίδες, του έβαζαν σιδερένια δεσμά, το δαιμόνιο τον οδηγούσε). Αντίθετα η απελευθέρωση του δαιμονισμένου δηλώνεται με τη φράση “?σ?θη ? δαιμονισθε?ς” (σтч 36). Η σωτηρία στην προκειμένη περίπτωση είναι συνώνυμη με τη λέξη απελευθέρωση και εκδηλώνεται ως κοινωνία με τους άλλους ανθρώπους υπό τη δύναμη του αυτοπεριορισμού. Ο πρώην δαιμονισμένος μετά την απελευθέρωσή του κάθεται “παρά τούς πόδας τοῦ Ἰησοῦ” (σтч 35), -μια έκφραση που δηλώνει διάθεση μαθητείας- αλλά ταυτόχρονα είναι κύριος του εαυτού του διατυπώνοντας σαφώς αυτό που θέλει και συναινώντας στην αποστολή που του ανατίθεται.

Από τη στιγμή που ο δαιμονισμένος αντιμετωπίζει για πρώτη φορά τον Ιησού, όλο το επεισόδιο μας αποτελεί μια πρόσκληση στον σύγχρονο για να σκεφτεί τη σχέση του Ιησού με τις δυνάμεις που καταλαμβάνουν και ελέγχουν τους ανθρώπους και σήμερα. Ανεξάρτητα, λοιπόν, από την πίστη των σύγχρονων ανθρώπων στη δράση δαιμονικών δυνάμεων ή όχι το θαύμα του Ιησού στην περιοχή των Γαδάρων προκαλεί τον αναγνώστη να σκεφτεί ευρύτερα την κυριαρχία του Χριστού στις δυνάμεις που καταστρέφουν την ανθρώπινη ζωή.

Και είναι αλήθεια πως δεν είναι λίγοι οι άνθρωποι εκείνοι που στοιχειώνονται από ένα τραυματικό παρελθόν και βασανίζονται από αναμνήσεις, δεν είναι λίγοι πια εκείνοι που ζουν χωρίς στέγη και σε ακραία φτώχεια εξαιτίας των κοινωνικών και οικονομικών δομών που δεν μπορούν να ξεπεράσουν, όσο σκληρά κι αν παλεύουν, δεν είναι λίγοι όσοι είναι σκλαβωμένοι από εθισμούς, χωρίς να γνωρίζουν πού τελειώνει ο εθισμός και πού αρχίζει ο εαυτός τους. Αλλά υπάρχουν και μικρότερα καθημερινά προβλήματα που δυσκολεύουν τη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου.

Η τάση να θέλει κανείς να έχει πάντα δίκιο, να αξιολογεί τους άλλους, να είναι όμορφος, να έχει επιρροή, να θέλει να ρυθμίζει τα πάντα ...

Ο Χριστός έρχεται για να αμφισβητήσει και να διώξει κάθε δύναμη που εμποδίζει τον άνθρωπο να ζει πλήρως και ελεύθερα ως ον δημιουργημένο κατ' εικόνα Θεού. Αναμφίβολα πολλοί αντιστέκονται σε αυτή την απελευθέρωση, καθώς τη βρίσκουν πολύ τρομακτική, πολύ απαιτητική, πολύ δαπανηρή.

Εύκολα μπορεί να κατανοήσει κανείς τη στάση των συμπολιτών του δαιμονισμένου· η παρέμβαση του Χριστού μπορεί να θεράπευσε έναν άνθρωπο, αλλά επέφερε σημαντικό πλήγμα στην οικονομία της περιοχής, καθώς έβλαψε τα συμφέροντα των χοιροτρόφων. Εύκολα μπορεί να κατανοήσει κανείς και τη στάση του θεραπευμένου, ο οποίος παρακαλεί τον Ιησού να το πάρει μαζί του, καθώς αντιλαμβάνεται ότι το περιβάλλον του γίνεται και πάλι εχθρικό απέναντί του. Κι όμως σ' αυτό το εχθρικό περιβάλλον τον στέλνει ο Ιησούς να μιλήσει για την εμπειρία του. Η εντολή **“Γύρισε στο σπίτι σου και διηγήσου όσα έκανε σ' εσένα ο Θεός”** (8:39) απευθύνεται και σήμερα σε κάθε χριστιανό και τον φέρνει αντιμέτωπο με την ανάγκη για θάρρος, με τη δυσκολία να επιστρέψει κανείς στο δικό του οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον, για να μιλήσει με ανθρώπους που τον γνωρίζουν καλά για τη δική του εμπειρία της θεραπευτικής και απελευθερωτικής αγάπης του Χριστού.

Όσο οι χριστιανοί παραμένουν κλεισμένοι στον εαυτό τους, βολεμένοι σε μια ψευδαίσθηση ατομικής σωτηρίας, ούτε τον εαυτό τους μπορούν να σώσουν ούτε πολύ περισσότερο να συνεργαστούν με τον Χριστό για τη μεταμόρφωση του κόσμου σε Βασιλεία του Θεού.

M.K.

